

ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Варіанти контрольних робіт
і методичні настанови до їх виконання
для студентів заочної форми навчання

УДК 001
О15

Варіанти контрольних робіт
і методичні настанови до їх виконання з дисципліни «Основи
науково-дослідної діяльності» для студентів заочної форми
навчання спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та
архівна справа» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
інформаційної, бібліотечної та архівної справи Української
академії друкарства,
протокол № ____ від «___» _____ 2020 року

Укладачі:

Н. Н. Зубко, канд. іст. наук, доц. кафедри інформаційної,
бібліотечної та архівної справи

О. В. Антоник, канд. філол. наук, доц. кафедри
інформаційної, бібліотечної та архівної справи

О15 **Основи науково-дослідної діяльності** : варіанти
контрольних робіт і методичні настанови до їх
виконання / Українська академія друкарства, кафедра
інформаційної, бібліотечної та книжкової справи ;
[уклад.: Н. Н. Зубко, О. В. Антоник]. — Львів : УАД,
2020. — 22 с.

© Н. Н. Зубко, 2017, 2019, 2020

© О. В. Антоник, 2020

© Українська академія друкарства, 2019

ВСТУП

Дисципліна «Основи науково-дослідної діяльності» працює на засвоєння низки загальних і спеціальних компетентностей, передбачених у стандарті вищої освіти зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання і розуміння предметної області професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікативних технологій;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

Дисципліна покликана сформувати систему знань і вмінь, необхідних студентам, щоб раціонально організовувати, проводити і захищати власні наукові дослідження, дотримуючись принципів академічної доброчесності. Дисципліна потрібна, щоб ознайомити студентів із стратегією і тактикою проведення досліджень; переконати у необхідності впровадження у практику інформаційної діяльності результатів сучасних наукових досягнень й сформувати навички дослідницьким шляхом вирішувати практичні завдання у інформаційній, бібліотечній та архівній справі й.

В результаті вивчення дисципліни студенти *повинні знати*:

- особливості організації наукової діяльності в Україні;
- актуальні проблеми розвитку української науки та критерії вибору напрямку власного наукового дослідження;

– методологію та методику проведення наукового дослідження;

– принципи раціональної організації праці в процесі дослідницької діяльності.

Підготовлений фахівець повинен *вміти*:

– планувати, організувати та проводити дослідження;

– визначати об'єкт та предмет дослідження, вибирати методи дослідження, висувати робочу гіпотезу, доводити чи спростовувати її;

– вміти здійснювати інформаційний пошук з теми дослідження, раціонально працювати з літературою, складати аналітичний (критичний) огляд використаних джерел;

– уміти узагальнювати результати наукового дослідження у письмовій (звіт, курсова та дипломна робота, стаття, тези) та усній (доповідь) формі;

– визначати ефективність результатів проведеного дослідження та можливості впровадження їх у практичну діяльність.

До важливих результатів навчання можна зарахувати такі:

– знати і розуміти наукові засади організації, модернізації та впровадження новітніх технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній діяльності;

– кваліфіковано використовувати типові комп'ютерне та офісне обладнання;

– здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань;

– навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

Щоб краще засвоїти дисципліну, у міжсесійний період студенти ознайомлюються із рекомендованою літературою, змістом (програмою) дисципліни і виконують контрольну роботу. У цьому виданні наведено вимоги до її змісту й структури, а також десять варіантів, з яких студент обирає один.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Науково-дослідницька робота студентів: види та форми, роль у підготовці фахівців

Поняття науково-дослідницької роботи студентів у вищій школі. Мета і завдання науково-дослідницької роботи у підготовці фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Види та форми науково-дослідницької роботи студентів в освітньому процесі і у позанавчальний час. Студентські наукові гуртки. Участь у наукових конференціях і конкурсах студентських наукових робіт. Керівництво, планування та облік НДРС.

Актуальність вивчення дисципліни «Основи науково-дослідної діяльності» у контексті дослідницької діяльності студентів у вищій школі. Мета, завдання і структура дисципліни. План лекційних, семінарських і практичних занять, особливості самостійної та індивідуальної роботи. Основні джерела вивчення дисципліни.

Тема 2. Загальні відомості про науку та наукознавство

Наука: поняття, функції, основні етапи розвитку.

Характеристика науки як системи знань. Об'єкт та суб'єкти науки. Структура науки як системи знань. Наукові факти, поняття, терміни, закони, теорії.

Класифікація наук, її значення та способи побудови. Диверсифікація та інтеграція наук як результат їхньої еволюції. Фундаментальні науки, їх характеристика. Прикладні науки та їх роль.

Наукознавство: предмет та завдання. Структура наукознавства, основні етапи розвитку.

Тема 3. Організація науки та наукових досліджень в Україні

Проблеми становлення і розвитку української науки в роки незалежності. Законодавче забезпечення наукової діяльності в Україні. Науковий потенціал України. Сектори науки, в яких проводяться наукові дослідження: академічний, вищої школи, галузевий, підприємницький, заводський. Організаційна побудова та функції Національної академії наук України. Управління наукою та роль у ньому Міністерства освіти та науки України. Характеристика наукових центрів, які проводять документознавчі, бібліотекознавчі, книгознавчі дослідження.

Склад та основні форми підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів в Україні. Аспірантура. Докторантура. Освітні рівні, наукові ступені та вчені звання.

Тема 4. Теоретичні основи наукових досліджень

Поняття наукового дослідження. Особливості сучасних наукових досліджень. Характеристика наукового напрямку. Структурні одиниці наукового напрямку: комплексна проблема, проблема, тема, наукове питання.

Класифікація наукових досліджень: за методами дослідження, за сферою використання результатів, за видами зв'язку з суспільним виробництвом, за ступенем важливості для народного господарства, за джерелами фінансування, за тривалістю розробки, за стадіями дослідження, за місцем проведення наукового дослідження та за складом якостей об'єкту.

Основні напрями наукових досліджень у книжковій справі. Провідні наукові центри, які провадять книжкові дослідження.

Принципи організації наукової праці. Раціональний режим роботи дослідника.

Тема 5. Методологічні основи наукового пізнання

Зміст понять «методологія» та «метод наукового пізнання», «підходи» і «принципи». Емпіричний і теоретичний рівні пізнання, їхній зв'язок із загальними методами наукових досліджень. Характеристика емпіричних, емпірико-теоретичних та теоретичних загальнонаукових методів наукового дослідження. Спеціальні методи наукового пізнання у дослідженнях з документознавства, бібліотекознавства та інших дисциплін документно-комунікаційного

циклу. Контент-аналіз, наукове спостереження, експеримент, опитування, анкетування, інтерв'ювання, моделювання та інші методи проведення досліджень.

Гіпотеза, докази та спростування у наукових дослідженнях, особливості їх застосування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 6. Організація наукового дослідження. Підготовчий етап виконання наукового дослідження

Зміст та основні етапи виконання наукового дослідження: загальна характеристика. Вибір і обґрунтування актуальності теми наукового дослідження. Постановка мети і конкретних завдань дослідження. Визначення об'єкта та предмета дослідження. Вибір методів (методики) проведення дослідження. Складання плану роботи. Вивчення літературних джерел. Методи добору фактичних матеріалів. Опис процесу дослідження, систематизація та оформлення результатів. Рецензування завершеного наукового дослідження студента. Захист результатів науково-дослідницької роботи.

Підготовчий етап виконання наукового дослідження. Вибір теми дослідження: основні принципи та критерії. Формулювання назви наукової роботи. Визначення категоріального апарату дослідження: мети та завдання, об'єкта та предмета дослідження. Вибір оптимальних методів дослідження. Укладання робочого плану дослідження, плану-проспекту, календарного плану-графіка.

Тема 7. Збирання і накопичення матеріалів дослідження

Пошук і вивчення інформаційних джерел. Інформаційне забезпечення наукових досліджень: поняття та класифікація. Види та джерела інформації (нормативні, статистичні, облікові, первинні, вторинні документи) з інформаційної, бібліотечної, архівної, книжкової справи. Система каталогів та картотек. Електронні бібліотеки. «Наукова періодика України» як важливий інформаційно-пошуковий ресурс.

Виявлення інформаційних джерел за темою дослідження: перегляд бібліографічних покажчиків, фахових періодичних та

продовжуваних видань, робота у бібліотеці та в Інтернеті. Складання переліку інформаційних джерел, що надалі вивчатимуться детальніше. Принципи відбору літератури і основні правила роботи з нею. Способи читання (ознайомлення з змістом книги, перегляд видання, суцільне читання й вивчення прочитаного) та записування прочитаного (план, тези, конспект). Принципи швидкого читання.

Вимоги до аналітичного огляду використаної літератури і складання списку використаних джерел. Оформлення бібліографічних покликань: підрядкових, внутрішньотекстових, затекстових. Загальні вимоги до цитування. Академічна доброчесність.

Шляхи отримання власних даних про досліджуваний об'єкт. Планування та здійснення, аналіз та узагальнення результатів дослідження, зіставлення їх з робочою гіпотезою.

Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження

Написання рукопису наукової роботи. Композиція наукової праці: зміст, ключові слова, реферат (анотація), перелік умовних позначень, вступ, розділи основної частини, загальні висновки, список використаних джерел, додатки, допоміжні покажчики. Характеристика структури основних елементів дослідницької роботи.

Складання остаточного плану наукового твору. Рубрикація тексту. Написання основних розділів роботи. Структура вступу, висновків та пропозицій.

Особливості подання текстового матеріалу у науковій роботі. Використання скорочень. Переноси тексту.

Оформлення окремих видів ілюстративного матеріалу. Оформлення таблиць. Особливості подання формул і символів.

Оформлення титульного аркуша. Укладання анотації (реферату), переліку ключових слів. Робота над змістом наукової роботи. Особливості побудови переліку скорочень, умовних позначень, символів.

Принципи оформлення списку використаних джерел. Правила монографічного, аналітичного і зведеного бібліографічного опису джерел.

Упорядкування додатків, приміток, допоміжних покажчиків.

Редагування тексту. Вилежування рукопису. Робота над стилем наукової праці.

Технічне оформлення роботи. Загальні вимоги до друкування

наукових робіт (набір тексту, друк, кегль шрифту, інтерліньяж, поля, формат паперу). Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Обсяг студентських наукових робіт.

Відмінності у систематизації результатів наукового дослідження у формі звіту про науково-дослідну роботу, реферату, курсової роботи, дипломного дослідження, звіту про проходження практики, статті тощо.

Тема 9. Підготовка до захисту і захист результатів наукового дослідження

Допуск до захисту. Рецензування науково-дослідницької роботи. Підготовка тексту доповіді та супровідного наочного матеріалу. Процедура публічного захисту студентських наукових робіт. Вимоги до мультимедійних презентацій.

Інформаційна та психологічна підготовка до публічного виступу. Виступ перед різними аудиторіями. Вимоги до оформлення тез доповідей, стендових доповідей, статей.

Ефективність науково-дослідницьких робіт та практичне використання їх результатів.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота є однією з важливих форм закріплення, поглиблення і узагальнення знань студентів-заочників в процесі опанування дисципліни «Основи науково-дослідної діяльності». Студент повинен завершити і здати контрольну роботу на кафедру інформаційної, бібліотечної та архівної справи до початку заліково-екзаменаційної сесії, щоб після перевірки викладача мати час на доопрацювання. Лише врахувавши зауваження і здійснивши необхідні виправлення, студент захищає роботу й допускається до складання іспиту.

Вибір варіанта

У методичних вказівках вміщено десять варіантів контрольних робіт. Студент повинен виконати один, обравши його згідно з останньою цифрою порядкового номера у списку академічної групи.

Структура контрольної роботи

Контрольна робота повинна складатися із таких частин: титульної сторінки, плану, вичерпних відповідей на питання, тлумачного словника термінів, списку використаних джерел.

На *титульній сторінці* зазначають: повну назву вищого закладу освіти й кафедри, вид роботи, прізвище й ініціали студента і викладача, місто і рік виконання (дод. А).

У *плані (змісті)* подають структурні частини роботи (згідно з отриманим завданням) у тій послідовності, в якій вони подані в основному тексті.

Перше і друге питання присвячене теоретико-методологічним аспектам наукового дослідження. У *третьому питанні* слід розкрити особливості оформлення або захисту результатів наукового дослідження. Ці питання висвітлюють на основі рекомендованої і підібраної самостійно літератури. У *словниковій частині* слід навести визначення термінів, скориставшись для цього навчальними, довідковими або нормативними виданнями.

Список використаних джерел

Список використаних джерел (друкованих та електронних ресурсів) укладають за абеткою, дотримуючись вимог, зафіксованих у таких чинних стандартах.

1. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.

2. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання: ДСТУ ГОСТ 7.80:2007.

3. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582:2013.

Окрім прізвища автора і назви праці, в описі обов'язково подають вихідні дані (місце і рік видання, назву видавництва). Опис здійснюють за наведеною далі схемою (курсивом виокремлено факультативні елементи; напівжирним шрифтом акцентуємо увагу на живанні малої і великої літери).

Заголовок опису¹. **Основна назва** [*Загальне позначення матеріалу*]² = **Паралельна назва**: **відомості, які відносяться до назви / відомості про Авторство**³ **чи Відповідальність**; **про інших Осіб**. — **Відомості про повторність видання**⁴ / **Відповідальність за видання**. — **Зона специфічних відомостей**. — **Місце видання**: **Видавництво, рік**. — **Фізична (кількісна) характеристика**⁵. — (**Серія і підсерія**; №, т.). — **Примітки (додаткова інформація від бібліографа)**. — ISBN.

¹ У заголовках творів одного, двох і трьох авторів зазначається ім'я першої особи без слів «та ін.».

² Загальне позначення матеріалу, а саме — [Текст], [Електронний ресурс], [Образотворчий матеріал], [Ноти], [Карту], подають в описі за умови, що до списку увійшли документи різних видів, а не тільки друки.

³ Повторюються імена авторів у точності до форми запису на титульному аркуші. Можна обмежитися відомостями про першого, додавши [та ін.], напр.:

/ Олена Стороженко [та ін.]

⁴ Відомості про видання наводять у формулюванні і послідовності, зазначеній у джерелі інформації: порядковий номер не виноситься на перше місце, а додаткові відомості про видання (репринтне, стереотипне, доповнене, виправлене тощо) та перші відомості про відповідальність, що відносяться до конкретного зміненого видання, є обов'язковими елементами, напр.:

. — Вид. 2-ге, допов.

. — 3-тє вид., випр.

⁵ Кількісну характеристику подають тими цифрами (римськими чи арабськими), які використані у документі. Невраховані аркуші перераховують і записують арабськими цифрами у квадратних дужках після сторінок через кому, напр.:

— V, 327, [3] с. : іл.

Правила бібліографічного опису детально вписані в інструкції, яка доступна за адресою: http://www.ukrbook.net/zakony/bib_opys.pdf. Правильно описати найпоширеніші види джерел допоможуть приклади:

Книги одного автора

Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. / О. М. Семенов. — Київ : Академія, 2010. — 213 с. — (Серія «Альма-матер»).

Левченко О. П. Науковий стиль: культура мовлення : навч. посіб. / Олена Левченко ; Нац. ун-т «Львівська політехніка». — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. — 202 с.

Книги двох авторів

Галаманжук Л. Л. Основи наукових досліджень / Л. Л. Галаманжук, Г. А. Єдинак ; М-во освіти і науки України, Кам'ян.-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський : Рута, 2019. — 153 с.

Книги трьох авторів

Габович О. Українська фундаментальна наука і європейські цінності : наук. монографія / Олександр Габович; Володимир Кузнецов; Надія Семенова. — Вид. 2-ге, допов. — Київ : Києво-Могилянська акад., 2016. — 284 с.

Книги чотирьох і більше авторів

Національна академія наук України: статистичний і наукометричний аналіз ефективності наукового потенціалу / Б. А. Маліцький [та ін.]; НАН України, Ін-т дослідж. наук.-техн. потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва. — Київ : Фенікс, 2016. — 228 с.

Книги, упорядковані або укладені

Філософські основи наукових досліджень / [відп. ред. і упор. Ю. А. Іщенко]; НАН України, Центр гуманітар. освіти. — Київ : Інтерсервіс, 2019. — 239 с.

Матеріали або тези доповідей конференції

Бібліотека, наука, комунікація : стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3-5 жовтня 2017 р.) / [ред. колегія : В. І. Попик [та ін.]; Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, Асоц. б-к України [та ін.]. — Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2017. — 639 с. : іл., табл.

Перекладене видання

Еко У. Як написати дипломну роботу : гуманітарні науки / Умберто Еко ; пер. з іт. О. Глотова. — Тернопіль : Мандрівець, 2007. — 223 с.

Стандарт

Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять : ДСТУ 7448:2013. — Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. — III, 41 с. — (Інформація та документація. Національний стандарт України).

Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання : ДСТУ 3008:2015. — На заміну ДСТУ 3008-95; Чинний від 2017-07-01. — Київ : УкрНДНЦ, 2016. — V, 25 с. — (Інформація та документація; Національний стандарт України).

Автореферат дисертації

Медведева А. С. Бібліометричні дослідження в бібліотеках як інструментарій моніторингу наукової діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук із соц. комунікацій / А. С. Медведева ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 2020. — 19 с.

Енциклопедія

Українська архівна енциклопедія / [редкол. : І. Б. Матяш (голова) [та ін.] ; Держ. ком. архівів України, Укр. наук.-досл. ін-т арх. справи та документознавства. — Київ : [УНДІАСД], 2008. — 880 с. : іл.

Стаття

Петрушина Т. О. Стан науки в Україні (за оцінками вітчизняних та зарубіжних експертів) / Т. О. Петрушина // Вісник Національної академії наук України. — 2017. — № 11. — С. 66–80.

Мельник В. В. Інформаціологія як науково-концептуально-праксеологічна парадигма розвитку глобальної інформаційної системи XXI століття / В. В. Мельник // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. — 2017. — Вип. 70. — С. 62–70.

Кунанець Н. Е. Методологічні засади використання методів інформатики при дослідженні бібліотек / Н. Е. Кунанець // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2013. — № 2. — С. 44–50.

Климова К. І. Архівна наука в Україні: «період випробувань» / К. І. Климова // Архіви України. — 2012. — № 5(281). — С. 197–221.

У списку слід відобразити не лише друковані книжки і статті в періодичних і продовжуваних виданнях, але й он-лайн ресурси. Описуючи їх, не можна обмежуватися лише адресою, як-от: <http://www.ranok.com.ua>. Використані інтернет-ресурси у списку оформляють одним із наведених способів:

Воскобойнікова-Гузева О. В. Розвиток методології бібліотекознавчих досліджень: традиції та новації [Електронний ресурс] / О. В. Воскобойнікова-Гузева // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2017. — № 3. — С. 26–31. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2017_3_6 (дата звернення: 30.06.2020). — Назва з екрана.

Соколов В. Теоретичні засади аналізу методів вивчення бібліотечного фонду [Електронний ресурс] / В. Соколов // Вісник Книжкової палати. — 2014. — № 5. — С. 24–29. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2014_5_8 (дата звернення: 27.06.2020). — Назва з екрана.

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс] : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: <http://www.nplu.org/> (дата звернення 30.10.2017) — Назва з екрана.

Електронний каталог Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс] : [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та закорд. видання, що надходять у фонд НПБ України]. — Електронні дані (1229625 записів). — Режим доступу: <http://catalogue.nplu.org/> (дата звернення 7.02.2017). — Назва з екрана.

Студент повинен покликатися на праці, звідки взято певні ідеї, концепції, твердження, положення, цитати. Для цього зазначають в тексті порядковий номер позиції зі списку використаної літератури та сторінку, розміщуючи їх у квадратних дужках: [8, с. 111].

Оформлення роботи

Текст контрольної роботи пишуть чітким розбірливим почерком в учнівському зошиті (18–24 сторінок) або роздруковують на аркушах паперу формату А 4 (12–18 сторінок). Для складання тексту використовують шрифт Times New Roman текстового редактора Word (кегель — 14 п, міжрядковий інтервал — 1,5). Довкола тексту на сторінці залишають береги таких розмірів: зліва — 25 мм, справа — 10 мм, знизу й зверху — 20 мм. Роботу слід вчитати і переконатися, що вона не містить орфографічних, пунктуаційних або стилістичних помилок, описок і одруківок.

Оцінювання контрольної роботи

Роботу не допускають до захисту, якщо вона подана викладачеві невчасно, виконана сторонньою особою, не відповідає поставленим завданням, неправильно або вкрай недбало оформлена. При оцінюванні контрольної роботи враховують, наскільки глибоко і повно висвітлено питання, логічно, послідовно й грамотно викладено матеріал. Береться до уваги вміння студента самостійно добирати літературу із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацьовувати отримані відомості, синтезувати й аналізувати їх.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант № 1

1. Поняття, функції і значення науки для розвитку суспільства.
2. Критерії вибору теми наукового дослідження.
3. Вимоги до оформлення анотації і ключових слів у науково-дослідницьких роботах студентів.
4. Словникова частина:
Рецензія, експеримент, інтерпретація, наукова ідея, вчений

Варіант № 2

1. Структура науки як системи знань.
2. Основні етапи наукового дослідження.
3. Вимоги до оформлення допоміжних показників науково-дослідницької роботи студентів.
5. Словникова частина:
Курсова робота, аргумент, концепція, наукова діяльність

Варіант № 3

1. Класифікація наук.
2. Принципи організації наукової праці.
3. Вимоги до оформлення додатків науково-дослідницької роботи студентів.
4. Словникова частина:
Реферат, дедуція, наукова проблема, наукометрія, аспірант

Варіант № 4

1. Класифікація наукових досліджень.
2. Гіпотеза, докази та спростування у наукових дослідженнях.
3. Вимоги до вступу науково-дослідницької роботи.
4. Словникова частина:
Бакалаврська робота, індукція, науковий напрям, дефініція, академік

Варіант № 5

1. Види та форми науково-дослідницької роботи студентів.
2. Побудова гіпотези і постановка завдань дослідження.
3. Особливості оформлення формул у науково-дослідницькій роботі.
4. Словникова частина:
Магістерська робота, синтез, моделювання, аспект, грант

Варіант № 6

1. Методи, що застосовуються на емпіричному рівні дослідження.
2. Вивчення літературних джерел і складання критичного огляду літератури.
3. Особливості оформлення таблиць у науково-дослідницькій роботі.
4. Словникова частина:
Дисертація, аналіз, методологія, актуальність теми, науково-організаційна діяльність

Варіант № 7

1. Методи, що застосовуються на теоретичному рівні дослідження.
2. Способи цитування і види бібліографічних покликань (посилань).
3. Особливості оформлення ілюстративного матеріалу у науково-дослідницькій роботі.
4. Словникова частина:
Наукова стаття, аксіома, науковий результат, спостереження, науково-технічна діяльність

Варіант №8

1. Загальні методи наукових досліджень.
2. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації.
3. Вимоги до оформлення списку використаних джерел до науково-дослідницької роботи.
5. Словникова частина:
Наукова монографія, гіпотеза, умовивід, плагіат, науково-педагогічна діяльність

Варіант № 9

1. Спеціальні методи наукових досліджень у документознавстві.
2. Культура читання наукового тексту.
3. Підготовка до захисту науково-дослідницьких робіт студентів.
4. Словникова частина:

Тези доповіді, наукова теорія, формалізація, науковий стиль, докторант

Варіант № 10

1. Наукознавство: предмет, структура, основні етапи розвитку.
2. Особливості усного і писемного наукового мовлення.
3. Способи візуалізації результатів дослідження під час захисту наукової роботи.
4. Словникова частина:

Наукова доповідь, науковий факт, наука, науковий диспут, академічна доброчесність

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Вихруц В. О. Методологія та методика наукового дослідження : навч. посіб. / В. О. Вихруц, Ю. М. Козловський, Л. І. Ковальчук. — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. — 327 с.
2. Коломієць В. О. Як виконувати курсову роботу : метод. посіб. для пед. вузів / В. О. Коломієць. — Київ : Вища школа, 2003. — 69 с.
3. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. — Київ : Алерта, 2014. — 620 с.
4. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / Р. Крохмальний [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т культури та мистецтв. — Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. — 309 с.
5. Шейко В. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богущкий, Н. М. Кушнарєнко ; М-во освіти і науки України, Харків. держ. акад. культури, Ін-т культурології Нац. акад. мистецтв України. — Харків : ХДАК, 2016. — 329 с. : іл.
6. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. — 7-ме вид., стер. — Київ : Знання, 2011. — 310 с. : іл., табл.

Додаткова література

1. Возний І. П. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Ігор Возний ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2009. — 142, [1] с. : табл.
2. Воропай О. К. Наукова робота. Легко, із задоволенням : [навч. посіб.] / Воропай О. К., Пічик К. В., Чала Н. Д. ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». — Київ : НАУКМА, 2018. — 84, [3] с. : іл.
3. Глосарій з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання / М-во освіти і науки України, Харк. нац. екон. ун-т ; [уклад. О. А. Єрмоленко]. — Харків : ХНЕУ, 2010. — 23 с.
4. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень : навч. посіб. / Демківський А. В., Безус П. І. ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. — Київ : Акад. муніцип. упр., 2012. — 272 с.
5. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : становлення категоріальних форм міждисциплінарного знання : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, О. М. Маслій, С. О. Ключник. — Одеса : Букаєв В. В., 2012. — 148 с.
6. Ковтюх С. Л. Культура наукової мови : [навч. посіб.] / Світлана Ковтюх, Ольга Кирилюк, Тетяна Андрєєва ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кіровоград ; Коростень :

Тріада С, 2012. — 223 с. : табл.

7. Колесников О. О. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Колесников. — 2-ге вид., випр. та допов. — Київ : Центр учбової літ., 2011. — 141 с.
8. Коломієць В. О. Як виконувати курсову роботу : метод. посіб. для пед. вузів / В. О. Коломієць. — Київ : Вища школа, 2003. — 69 с.
9. Культура мови : усна наукова комунікація : поради для магістрантів та аспірантів вищ. навч. закл. екон. профілю / [Козловська Л. С., Терещенко С. І. ; редкол.: Д. Г. Лук'яненко (голова) та ін.]; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». — Київ : КНЕУ, 2011. — 170 с. : табл.
10. Левченко О. П. Науковий стиль: культура мовлення : навч. посіб. / Олена Левченко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т «Львів. Політехніка». — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. — 202 с. : іл., табл.
11. Маниліч М. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М. І. Маниліч, В. А. Григор'єв, Д. В. Григор'єв. — Чернівці : Букрек, 2005. — 251 с. : іл.
12. Матяш І. Б. Архівознавство: методологічні засади та історія розвитку : навч. посіб. / Ірина Матяш ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. — Київ : Києво-Могила. акад., 2012. — 515 с.
13. Надикто В. Т. Основи наукових досліджень / В. Т. Надикто ; М-во освіти і науки України, Тавр. держ. агротехнол. ун-т. — Херсон : Олді-плюс, 2017. — 267 с. : іл., табл.
14. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Г. С. Онуфрієнко ; М-во освіти і науки України. — Київ : Центр навч. літ., 2006. — 310 с. : табл.
15. Основи наукових досліджень : навч. підруч. / [В. І. Саюк та ін. ; за ред. В. І. Саюк, Є. Р. Чернишової]; НАПН України, Ун-т менеджменту освіти. — Київ : Пед. думка, 2012. — 143 с.
16. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень : підручник / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак. — Київ : Знання, 2007. — 270 с. : іл., табл.
17. Пихтіна Н. П. Основи наукових досліджень в опорних схемах : навч.-метод. посіб. / Н. П. Пихтіна, С. О. Нестерець ; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. — 2-ге вид. — Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. — 71 с. : табл.
18. Свердан М. М. Основи наукових досліджень : підручник / М. М. Свердан, М. Р. Свердан ; М-во фінансів України, Буковин. держ. фін. акад. — Чернівці: Рута, 2008. — 454 с.
19. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю / Пилип Селігей ; [відп. ред. Г. П. Півторак]; НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ : Києво-Могила. акад., 2016. — 627 с. : іл.
20. Семеног О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. / О. М. Семеног. — Київ : Академія, 2010. — 213 с. — (Серія «Альма-матер»).
21. Сидоренко Н. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Н. М. Сидоренко, А. М. Волобуєва ; [наук. ред. В. В. Різун]; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2016. — 211 с. : табл.

22. Стадніченко О. О. Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів : [навч. посіб.] / О. О. Стадніченко, І. Л. Мацегора ; Держ. вищ. навч. закл. «Запоріж. нац. ун-т» М-во освіти і науки України. — Запоріжжя : Запоріж. нац. ун-т, 2010. — 205 с. : табл.
23. Сукач М. К. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. К. Сукач. — Київ : Леся, 2014. — 211 с. : іл., табл.
24. Черемська О. С. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : навч. посіб. / Черемська О. С., Сухенко В. Г. ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. екон. ун-т ім. С. Кузнеця. — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. — 239 с. : іл., табл.
25. Швецова-Водка Г. М. Документознавство : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ : Знання, 2007. — 398 с. — (Серія «Вища освіта XXI століття»).

Стандарти

26. ДСТУ 3008:2015. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. — На заміну ДСТУ 3008—95; чинний від 2017—07—01.
27. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. — Вперше; чинний від 2016—07—01.
28. ДСТУ 7093:2009. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11—2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD). — Зі скасуванням ГОСТ 7.11—78. — Чинний від 2010—04—01.
29. ДСТУ 6095:2009. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікацій (ГОСТ 7.88—2003, MOD). — Вперше; чинний від 2009—07—01.
30. ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). — На заміну ДСТУ 3582—97; чинний від 2014—01—01.
31. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80—2000, IDT). — Вперше; чинний від 2008—04—01.
32. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, IDT). — Зі скасуванням ГОСТ 7.1—84, ГОСТ 7.16—79, ГОСТ 7.18—79, ГОСТ 7.34—81, ГОСТ 7.40—82; чинний від 2007—07—01.
33. ДСТУ ГОСТ 7.9:2009 (ИСО 214—76). Система стандартів по информации, библиотечному и издательскому делу. Реферат и аннотация. Общие требования (ГОСТ 7.9—95 (ИСО 214—76), IDT). — Зі скасуванням ГОСТ 7.9—95; чинний від 2009—12—01; буде скасовано 2018—01—01.

34. ГОСТ 7.12—93. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила. — Взамен ГОСТ 7.12—77; введ. 1995—07—01.

Інтернет-ресурси

35. Академічна доброчесність. — Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/>
36. Бахрушин В. Академічний плагіат і самоплагіат в науці та вищій освіті: нормативна база і світовий досвід / Володимир Бахрушин. — Режим доступу: <http://education-ua.org/ru/articles/1128-akademichnij->
37. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII. — Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
38. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти : лист Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18>
39. Про затвердження плану заходів щодо реформування вітчизняної наукової сфери: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2018 року № 776-р. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776-2018-%D1%80>
40. Про затвердження Регламенту роботи Національного репозитарію академічних текстів : Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.07.2018 № 707. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20858-18>
41. Про Національний фонд досліджень України: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 528. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528-2018-%D0%BF>
42. Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень. — Режим доступу: <http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a629d359-964f-e911-b41d-001a4be6d04a&kind=1>
43. Наукова періодика України. — Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN
44. Національна академія наук України. — Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx> Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського»; Укр. бібл. асоц. — Київ : УБА, 2016. — 117 с. — Режим доступу: http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/International%20style%20citations_2017.pdf?id=d1b22a28-96eb-4ca4-9ac7-8e29a393b9fb

ДОДАТКИ

Додаток А Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

**УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ ДРУКАРСТВА
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ**

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни «Основи науково-дослідної діяльності»

Виконавець:
студ. групи ЗБА–21
Томенко І. Є.
Перевірила:
доц., канд. філол. наук
Антоник О. В.

ЛЬВІВ — 202_

ЗМІСТ

Вступ	3
Зміст дисципліни	5
Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи науково-дослідницької діяльності	5
Змістовий модуль II. Організаційно-практичні основи науково-дослідницької діяльності	7
Методика виконання контрольної роботи	10
Вибір варіанта	10
Структура контрольної роботи	10
Список використаних джерел	11
Оформлення роботи	14
Оцінювання контрольної роботи	14
Варіанти контрольної роботи	15
Список рекомендованих джерел	18
Основна література	18
Додаткова література	18
Стандарти	20
Інтернет-ресурси	21
Додатки	22